

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS
NUTARIMAS**

**DĖL AUTORINIO ATLYGINIMO UŽ KNYGŲ IR KITŲ LEIDINIŲ PANAUDĄ
BIBLIOTEKOSE MOKĖJIMO TVARKOS APRAŠO PATVIRTINIMO**

2002 m. vasario 6 d. Nr. 182

Vilnius

(nutarimo redakcija pagal LRV 2007 08 14 nutarimą Nr. 905 galiojo nuo 2007 09 08 iki 2018 07 31)

(nutarimas **neteko galios nuo 2018 08 01** pagal LRV 2018 07 25 nutarimą Nr. 734)

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos autorių teisių ir gretutinių teisių įstatymo (Žin., 1999, Nr. 50-1598; 2003, Nr. 28-1125) 16 straipsnio 3 dalimi, Lietuvos Respublikos Vyriausybė n u t a r i a:

1. Patvirtinti Autorinio atlyginimo už knygų ir kitų leidinių panaudą bibliotekose mokėjimo tvarkos aprašą (pridedama).

2. Nustatyti, kad autorinis atlyginimas už knygų ir kitų leidinių panaudą bibliotekose paskirstomas ir išmokamas tik per atitinkamą autorių teisių kolektyvinio administravimo asociaciją, administruojančią Lietuvos Respublikos teritorijoje tokias teises, su kuria Kultūros ministerija kasmet pasirašo Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšų naudojimo sutartį.

MINISTRAS PIRMININKAS

G. KIRKILAS

ŠVIETIMO IR MOKSLO MINISTRĖ,
PAVADUOJANTI KULTŪROS MINISTRĄ

R.ŽAKAITIENĖ

PATVIRTINTA

Lietuvos Respublikos Vyriausybės

2002 m. vasario 6 d. nutarimu Nr. 182

(Lietuvos Respublikos Vyriausybės

2007 m. rugpjūčio 14 d. nutarimo Nr. 905 redakcija)

**AUTORINIO ATLYGINIMO UŽ KNYGŲ IR KITŲ LEIDINIŲ PANAUDĄ BIBLIOTEKOSE
MOKĖJIMO TVARKOS APRAŠAS**

1. Autorinio atlyginimo už knygų ir kitų leidinių panaudą bibliotekose mokėjimo tvarkos aprašas (toliau vadinama – šis Aprašas) nustato autoriams arba jų teisių paveldėtojams mokamo autorinio atlyginimo už perduotą autorių išimtinę teisę teikti panaudai knygas bei kitus leidinius bibliotekose dydį ir mokėjimo sąlygas.

2. Pagal šį Aprašą mokamas autorinis atlyginimas už grožinės literatūros ir eseistikos knygų, knygų vaikams ir jaunimui, mokslinių bei dalykinių knygų ir vaizduojamojo meno leidinių (dailės ir fotografijų albumų) panaudą Lietuvos nacionalinėje Martyno Mažvydo bibliotekoje, apskričių ir savivaldybių viešosiose bibliotekose (toliau vadinama – bibliotekos).

3. Šiame Apraše vartojamos sąvokos – „autorius“, „bendra autoriai“, „panauda“, „autorinė sutartis“, „autorinė kūrinio užsakymo sutartis“ – apibrėžtos Lietuvos Respublikos autorių teisių ir gretutinių teisių įstatyme (Žin., 1999, Nr. 50-1598; 2003, Nr. 28-1125).

4. Knygos – ne mažiau kaip 50 lapų įrišti leidiniai (šis reikalavimas netaikomas iliustruotoms vaikiškoms knygoms) ir kiti leidiniai, už kurių panaudą mokamas šiame Apraše numatytas autorinis atlyginimas, – turi atitikti Lietuvos Respublikos visuomenės informavimo įstatymo (Žin., 1996, Nr. 71-1706; 2006, Nr. 82-3254) 36 straipsnio 1 dalyje numatytus leidinio reikalavimus.

5. Autorinis atlyginimas už knygų ir kitų leidinių panaudą bibliotekose (toliau vadinama – autorinis atlyginimas už panaudą) mokamas iš Kultūros ministerijai patvirtintų asignavimų. Kultūros ministerija, nurodydama atitinkamų metų Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto finansinių rodiklių projekte išlaidų

poreikį, kartu pateikia pasiūlymus dėl asignavimų sumos, skirtinos autoriniam atlyginimui už panaudą mokėti.

6. Autoriniam atlyginimui už panaudą mokėti skiriama dalis Kultūros ministerijai patvirtintų asignavimų, kuriuos valstybė skiria bibliotekoms knygoms įsigyti (neiškaičiuojant iš bibliotekoms skiriamos sumos):

6.1. 2015 metais – 11 procentų;

6.2. 2016 metais – 12 procentų;

6.3. 2017 metais – 13 procentų;

6.4. 2018 metais – 14 procentų;

6.5. 2019 metais – 15 procentų;

6.6. 2020 metais – 16 procentų;

6.7. 2021 metais – 17 procentų;

6.8. 2022 metais – 18 procentų;

6.9. 2023 metais – 19 procentų;

6.10. 2024 ir vėlesniais metais – 20 procentų.

(6 p. - LRV 2015 04 23 nutarimo Nr. 423 redakcija, įsigaliojo nuo 2015 04 30)

7. Autorinis atlyginimas už panaudą mokamas bibliotekose esančių:

7.1. knygų autoriams arba jų teisių paveldėtojams;

7.2. vaizduojamojo meno leidinių (albumų) autoriams (dailininkams, fotografams, sudarytojams, teksto autoriams ir vertėjams) arba jų teisių paveldėtojams;

7.3. knygų dailininkams ir iliustracijų autoriams arba jų teisių paveldėtojams;

7.4. grožinės literatūros, eseistikos, knygų vaikams ir jaunimui vertėjams arba jų teisių paveldėtojams.

8. Autorinis atlyginimas už panaudą paskirstomas ir mokamas kartą per metus – pasibaigus metams, už kuriuos mokamas autorinis atlyginimas už panaudą, iki kitų metų birželio 1 dienos.

9. Kultūros ministerija kasmet, sudariusi su autorių teisių kolektyvinio administravimo asociacija, administruojančia Lietuvos Respublikos teritorijoje tokias teises (toliau vadinama – asociacija), Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšų naudojimo sutartį, perveda jai autoriniam atlyginimui už panaudą mokėti skirtą Kultūros ministerijai patvirtintų asignavimų sumą. Iš šios sumos asociacija išskaito sumą, skirtą autorinio atlyginimo už panaudą paskirstymo ir mokėjimo sąnaudoms padengti. Minėtoji suma, ne daugiau kaip 10 procentų sumos, skirtos autoriniam atlyginimui už panaudą mokėti, nustatoma Kultūros ministerijos ir asociacijos susitarimu, pasirašant Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšų naudojimo sutartį. Atskaičius autorinio atlyginimo už panaudą paskirstymo ir mokėjimo sąnaudoms padengti skirtą sumą, likusi suma paskirstoma ir išmokama autoriams arba jų teisių paveldėtojams.

10. Autoriai arba jų teisių paveldėtojai, pretenduojantys gauti autorinį atlyginimą už panaudą, iki tų metų, už kuriuos bus skaičiuojamas ir mokamas autorinis atlyginimas už panaudą, lapkričio 1 d. pateikia asociacijai paraišką gauti autorinį atlyginimą už panaudą (toliau vadinama – paraiška). Paraišką gali pateikti kiekvienas iš knygos ar leidinio autorių. Autorius arba jo teisių paveldėtojas neprivalo kasmet teikti naujos paraiškos, jeigu nesikeičia ankstesnėje paraiškoje pateikti duomenys.

11. Autoriaus arba jo teisių paveldėtojo pateiktoje paraiškoje turi būti nurodyta:

11.1. knygos ar leidinio pavadinimas (antraštė) ir tarptautinis dokumento standarto numeris (ISBN), jeigu jis nurodytas knygoje;

11.2. knygos autorius, vertėjas, knygos dailininkas ir iliustracijų autorius, vaizduojamojo meno leidinio (albumo) autorius (dailininkas, fotografas, sudarytojas, teksto autorius ir vertėjas);

11.3. leidykla, išleidusi knygą ar leidinį, ir išleidimo metai;

11.4. informacija apie paraišką teikiančių autorių arba jo teisių paveldėtoją (asmens kodas, paso ar kito asmens tapatybę patvirtinančio dokumento numeris, jo išdavimo data ir vieta, nuolatinės gyvenamosios vietos adresas ir telefono numeris, banko sąskaitos numeris ir banko kodas).

12. Prie paraiškos gali būti pridėti kiti autorių arba jų teisių paveldėtojų dokumentai, kurie asociacijai padės nustatyti autorius arba jų teisių paveldėtojus, turinčius teisę gauti autorinį atlyginimą už panaudą, ir mokėtino autorinio atlyginimo už panaudą dydį (autorinė sutartis dėl knygos ar leidinio išleidimo, autorinė kūrinio užsakymo sutartis dėl iliustracijų sukūrimo, bendraautorių arba jų teisių

paveldėtojų susitarimas dėl autorinio atlyginimo už panaudą paskirstymo ir kita). Prie autoriaus teisių paveldėtojo teikiamos paraiškos turi būti pridėtas notaro patvirtintas paveldėjimo teisės liudijimo nuorašas.

13. Jeigu paraiška neatitinka šio Aprašo 11 punkte numatytų reikalavimų arba prie jos neprisidėtas notaro patvirtintas paveldėjimo teisės liudijimo nuorašas, per 10 dienų nuo paraiškos gavimo asociacija informuoja apie tai paraišką pateikusį autorių arba jo teisių paveldėtoją ir paprašo per mėnesį nuo pranešimo gavimo pateikti trūkstamą informaciją. Jeigu paraišką pateikęs autorius arba jo teisių paveldėtojas per nurodytą laiką nepateikia trūkstamos informacijos, paraiška laikoma negaliojančia. Asociacija gali paprašyti, kad autorius arba jo teisių paveldėtojas pateiktų kitus dokumentus, numatytus šio Aprašo 12 punkte.

14. Vadovaudamasi autorių arba jų teisių paveldėtojų pateiktomis paraiškomis, papildomais dokumentais ir kita surinkta informacija, asociacija iki tų metų, už kuriuos mokamas autorinis atlyginimas už panaudą, gruodžio 30 d. parengia knygų ir leidinių, už kurių panaudą gali būti išmokėtas autorinis atlyginimas, sąrašą (toliau vadinama – knygų ir leidinių sąrašas), kuriame turi būti nurodyti visi knygų arba leidinio autoriai.

15. Dėl duomenų apie bibliotekose esančių, taip pat knygų ir leidinių sąrašė nurodytų knygų bei leidinių panaudą (skaičiuojama knygos ar leidinio išduotis) asociacija kreipiasi į Lietuvos nacionalinę Martyno Mažvydo biblioteką, kuri naudodamasi automatizuota LIBIS apskaitos sistema per mėnesį pateikia suvestinius duomenis apie knygų ir leidinių išduotį bibliotekose.

16. Iš Lietuvos nacionalinės Martyno Mažvydo bibliotekos gauti suvestiniai duomenys apie knygų ir leidinių išduotį ir asociacijai pateiktos autorių paraiškos (arba tais atvejais, kai paraiškas teikia autorių teisių paveldėtojai, paraiškos ir prie jų pridėti notaro patvirtinti paveldėjimo teisės liudijimo nuorašai) yra pagrindas išmokėti autorinį atlyginimą už panaudą.

17. Autoriui arba jo teisių paveldėtojui mokamo autorinio atlyginimo už panaudą suma skaičiuojama atsižvelgiant į knygai ar leidiniui skirtą autorinio atlyginimo už panaudą koeficientą ir panaudos paklausą (konkretaus autoriaus vieno pavadinimo knygos ar leidinio išduotį bibliotekose).

18. Nustatomi šie autorinio atlyginimo už panaudą koeficientai:

18.1. knygų vaikams ir jaunimui – 8;

18.2. grožinės literatūros ir eseistikos knygos – 7;

18.3. mokslinės ir dalykinės literatūros knygos – 6;

18.4. vaizduojamojo meno leidiniai (dailės ir fotografijų albumai) – 6.

19. Autorinis atlyginimas skaičiuojamas atskirai už kiekvienos knygos ar leidinio panaudą taip: knygos ar leidinio išduoti padauginus iš šio Aprašo 18 punkte numatyto autorinio atlyginimo už panaudą atitinkamo koeficiento, gaunami kiekvienai knygai ar leidiniui skiriami autorinio atlyginimo už panaudą balai; autoriniam atlyginimui už panaudą mokėti skirtą asignavimų sumą padalijus iš visų knygų ir leidinių autorinio atlyginimo už panaudą balų sumos, gaunama vieno balo vertė (pinigine išraiška); pastarąją padauginus iš atskirai knygai ar leidiniui apskaičiuotų balų, nustatomas autorinis atlyginimas už konkrečios knygos ar leidinio panaudą visiems tos knygos autoriams arba jų teisių paveldėtojams.

20. Kiekvienai knygai ar leidiniui apskaičiuotas autorinis atlyginimas už panaudą paskirstomas tarp tos knygos ar leidinio autorių tokiu santykiu:

20.1. knygos originalaus teksto autoriui arba jo teisių paveldėtojui – 55 procentai, vertėjui arba jo teisių paveldėtojui – 45 procentai;

20.2. knygos autoriui ir vertėjui arba jų teisių paveldėtojams – 70 procentų, knygos iliustracijų autoriui arba jo teisių paveldėtojui – 30 procentų; knygos autoriui ir vertėjui arba jų teisių paveldėtojams – 90 procentų, knygos dailininkui arba jo teisių paveldėtojui – 10 procentų; knygos autoriui ir vertėjui arba jų teisių paveldėtojams – 70 procentų, knygos dailininkui arba jo teisių paveldėtojui – 10 procentų, knygos iliustracijų autoriui arba jo teisių paveldėtojui – 20 procentų; išskyrus tuos atvejus, kai kartu su paraiška pateikiamas autoriaus, vertėjo, knygos iliustracijų autoriaus, dailininko arba jų teisių paveldėtojų rašytinis susitarimas dėl autorinio atlyginimo už panaudą paskirstymo;

20.3. vaizduojamojo meno leidinio (albumo) autoriams (dailininkui, fotografui), kurių kūryba pristatoma vaizduojamojo meno leidinyje (albume), arba jų teisių paveldėtojams – 60 procentų; kitiems vaizduojamojo meno leidinio (albumo) autoriams (sudarytojui, teksto autoriui, vertėjui, leidinio dailininkui) arba jų teisių paveldėtojams – 40 procentų, paskirstytų lygiomis dalimis, išskyrus tuos atvejus,

kai kartu su paraiška pateikiamas vaizduojamojo meno leidinio (albumo) autorių arba jų teisių paveldėtojų rašytinis susitarimas dėl autorinio atlyginimo už panaudą paskirstymo.

21. Autorinis atlyginimas už panaudą bendraautoriams arba jų teisių paveldėtojams paskirstomas po lygiai, išskyrus tuos atvejus, kai bendra autoriai arba jų teisių paveldėtojai kartu su paraiška pateikia autorinę sutartį dėl knygos ar leidinio, už kurių panaudą prašoma išmokėti autorinį atlyginimą, išleidimo, kurioje numatytos autorinio atlyginimo už panaudą paskirstymo bendraautoriams sąlygos, arba kitą rašytinį bendra autorių arba jų teisių paveldėtojų susitarimą dėl autorinio atlyginimo už panaudą paskirstymo.

22. Autorinis atlyginimas už panaudą iliustracijų autoriui arba jo teisių paveldėtojui mokamas tais atvejais, kai iliustracijos (originalūs grafiniai ir vaizdiniai kūriniai) yra neatsiejama knygos dalis.

23. Autoriai arba jų teisių paveldėtojai turi teisę gauti iš asociacijos išsamią informaciją, susijusią su autorinio atlyginimo už panaudą paskirstymu ir išmokėjimu.

24. Asociacija iki tų metų, kuriais išmokėtas autorinis atlyginimas už panaudą, liepos 1 d. pateikia Kultūros ministerijai jo paskirstymo ir mokėjimo ataskaitą.